

INSTITUCIONÁLNÍ REFORMA V SEKCI CELNÍ SPRÁVY OSSOO

Materiál pro zahájení diskuze v členských odborových organizacích.

Pracovní materiál - verze srpen 2024

Na čem jsme se už usnesli?

Konference Podnikového výboru odborových organizací konaná dne 17.1.2024 v Praze zavázala předsednictvo PV OO CS nově vzešlé z voleb, aby neprodleně zahájilo a moderovalo diskusi uvnitř PV OO CS o institucionální reformě ke zlepšení fungování celé Sekce celní správy OSSOO. Konference současně uložila předsednictvu PV OO CS úkol, aby předložilo v termínu do 30.9.2024 návrh nového statutu Sekce celní správy OSSOO (resp. PVOOCS).

Popis současné situace

V celní správě jsou etablovány odborové organizace OSSOO, které dohromady tvoří **Sekci celní správy OSSOO**. Těchto odborových organizací je celkem 20 a jsou nerovnoměrně rozprostřené. Podoba sítě odborových organizací v celní správě má často historické kořeny spadající mnohdy ještě v devadesátých letech minulého století. Takže zde máme struktury, kdy jedna odborová organizace působí u několika útvarů CS a naopak v rámci jednoho útvaru CS působí několik odborových organizací. S očekávanou reorganizací CS, která má proběhnout v příštím roce nastane situace, kdy bude zcela běžné, že několik odborových organizací bude působit u jednoho útvaru CS. Dotčené odborové organizace si toto mohou vyřešit v místě sami ve smyslu stanov OSSOO a konstituovat si regionální koordinační výbory.

Na celostátní úrovni takový koordinační orgán tradičně existuje, je jím Podnikový výbor odborových organizací celní správy. Členskými organizace PVOOCS však již nejsou všechny odborové organizace tvořící Sekci CS OSSOO, je jich 19, neboť 1 stojí mimo tento společný orgán.

PVOOCS je ve smyslu Stanov OSSOO koordinačním výborem s celorepublikovou působností. PVOOCS funguje podle svého Statutu, který má také svůj prapůvod již v hodně vzdálení minulosti. Bylo by jistě potřeba podívat na fungování PVOOCS kriticky, přinejmenším za období posledních cca 12 let od poslední proběhlé reorganizace CS v roce 2013, zhodnotit, zda by si fungování Sekce celní správy OSSOO potažmo PVOOCS nezasloužilo nějakou reformu a modernizaci. Zcela určitě jedním z nejdůležitějších prvků v tomto je podoba a obsah základních dokumentů, podle kterých se postupuje a podle kterých se máme řídit, a to zejména Statutu PVOOCS, resp. obecně *STATUTU REPUBLIKOVÉHO KOORDINAČNÍHO VÝBORU 2025+* (dále jen „Statut RKV25+“).

Tento materiál je příspěvkem k zahájení otevřené a odpovědné diskuse mezi všemi členy Sekce CS OSSOO a jeho vytvoření vychází právě z toho přesvědčení, že provést změny je jednoznačně potřeba a nyní, když se bude zásadně měnit celá Celní správa ČR, tj. především dosavadní pracovní podmínky všech zaměstnanců, je potřeba změn o to naléhavější, protože současná úroveň toho, jak jsou odborové organizace schopny navzájem spolupracovat, zaostává a nestačí na výzvy, které před odbory jako institucí stojí pro budoucnost.

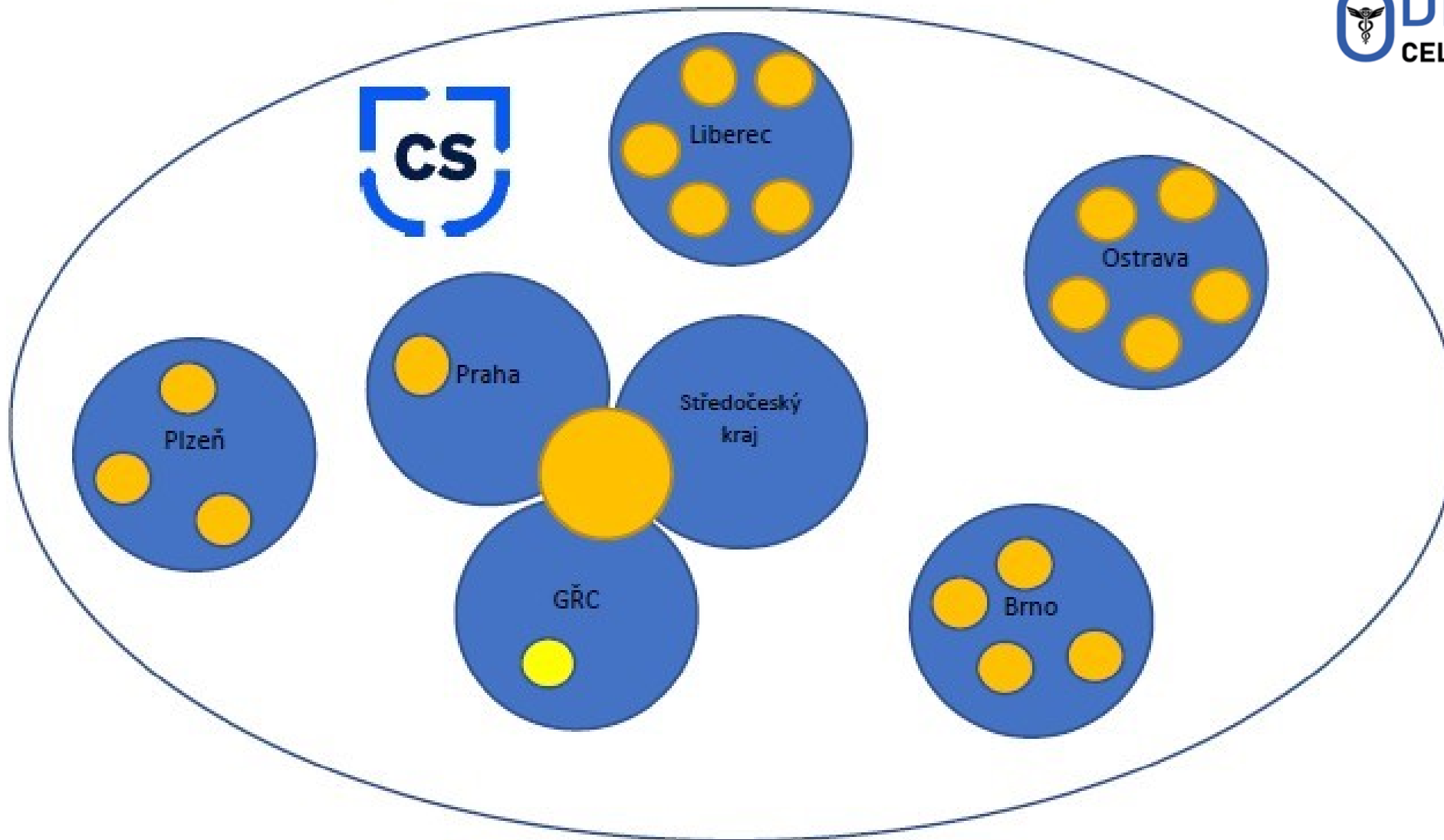
Máme-li jako odbory plnit své poslání, tak na to potřebujeme potřebnou kapacitu, tzn. musíme být schopny organizačně, personálně, kompetenčně zajistit vše, co bude potřeba.

Východiska

K 1. 7. 2025 se dojde k reorganizaci Celní správy ČR a to tak, že vedle Generálního ředitelství cel vznikne nově 6 celní úřadů.

Zastoupení odborových organizací v rámci nových organizačních celků celní správy však nebude rovnoměrné, vzájemně srovnatelné a vyvážené.

Rozložení odborových organizací OSSOO v nové organizační struktuře Celní správy ČR od 1. 7. 2025

Jak o novém koordinačním orgánu uvažovat?

ANO, potřebujeme společný koordinační orgán pro jednání se zaměstnavatelem na celorepublikové úrovni.

Společný koordinační orgán je nutný předpoklad pro fungující spolupráci odborových organizací.

Koordinační orgán by měl reflektovat organizační uspořádání CS.

Jak o novém koordinačním orgánu uvažovat? – pokračování

Koordinační orgán by měl reflektovat na nové organizační uspořádání Celní správy ČR od 1.7.2025, tj. 6 celní úřadů a GŘC.

Nabízí se proto, aby za každou organizační jednotku CS, tj. od úrovně CÚ a GŘC, byl v koordinačním orgánu jeden zástupce (dále jen „regionální zástupce“).

Regionální zástupci by pak měli vzejít z odborových organizací, které působí v rámci dané organizační jednotky CS.

Srovnání aktuální stav:

Doposud mají v PVOOCS zasedat předsedové všech členských organizací, resp. jeden zástupce za každou organizaci (tzn. 19 členů).

*Dále je vytvářeno předsednictvo PVOOCS o 9 členech coby výkonný orgán, který je volen na Konferenci PVOOCS. Celý PVOOCS je potom těleso tvořené 19 zástupci za členské odborové organizace a 9 členy předsednictva. **Celkem tedy PVOOCS může mít až 28 členů.***

A jak to celé reálně funguje?

Jelikož v tomto počtu není činnost příliš operativní a svolávání tak velkého tělesa sebou také nese i poměrně velké náklady, tak se v podstatě neschází a veškerou činnost zajišťuje pouze předsednictvo PVOOCS, které má z odborových organizací delegovány takové kompetence, že se zbytek PVOOCS ke svému fungování de jure vůbec nepotřebuje.

Shrnutí návrhu:

Vytvořme republikový koordinační výbor, který bude tvořen pouze po jednom zástupci za každý region, resp. organizační jednotku CS.

6 CÚ + GŘC → 7 regionálních zástupců

Rozpracování konceptu

Republikový koordinační výbor (dále jen „RKV“)

Odborové organizace v rámci každé organizační jednotky CS budou mít právo nominovat do RKV jednoho zástupce.

Regionální zástupce
za
Celní úřad v Brně

Regionální zástupce
za
Celní úřad v Liberci

Regionální zástupce
za
Celní úřad v Ostravě

Regionální zástupce
za
Celní úřad v Plzni

Regionální zástupce
za
Celní úřad v Praze

Regionální zástupce
za
Celní úřad
pro Středočeský
kraj

Regionální zástupce
za
Generální
ředitelství cel

Složení RKV:

- Předseda RKV - nezastupuje žádný region
- 1. místopředseda RKV
- 2. místopředseda RKV
- Ostatní členové RKV

Předseda jako lídr ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY bude volen všemi odborovými organizacemi prostřednictvím delegátů na KONFERENCI ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY. Předseda nezastupuje žádnou odborovou organizaci ani žádný z regionů.

Místopředsedy zvolí členové RKV ze svého středu.

Návrhy společných orgánů ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY

Konference

- nejvyšší společný orgán; svolává se zpravidla jen 1x za 4 roky v návaznosti na volební období předsedy ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY;

Republikový koordinační výbor

- koordinační výkonný orgán pracující pod vedením předsedy ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY;

Shromáždění předsedů

- platforma pro vedení diskuse mezi všemi členskými organizacemi; poradní orgán pro RKV; kontrolní funkce vůči RKV.

Pracovní komise a podvýbory

- Specializované pracovní orgány pro konkrétní problematiku

Konference ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY (dále jen také „Konference delegátů“)

Nejvyšším orgánem v RKV zapojených odborových organizací bude Konference delegátů, kteří vzejdou z voleb v každé jednotlivé organizaci. Klíč k volbě delegátů by se měl odvíjet od počtu členů v organizaci, kteří jsou v nějakém zaměstnaneckém vztahu k CS. Bude stanoveno na kolik členů organizace připadá právo zvolit jednoho delegáta.

Pro názornost třeba příklad:

Každá odborová organizace může nominovat 1 delegáta + např. za každých deset členů 1 dalšího.

Za delegáta konference může být zvolen, kterýkoli člen odborové konference včetně členů RKV.

Účastníci Konference

- Předseda ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY – má hlas rozhodující.
- Delegáti s hlasem rozhodujícím - delegáti zvolení ve svých domovských organizacích podle určeného klíče.
- Členové společných orgánů (RKV, komise atd.) – nemají hlas rozhodující, avšak mohou zde vystupovat a mít hlas poradní (*Pozn.: Samozřejmě se nevylučuje, aby byli současně zvolení za delegáta s hlasem rozhodujícím ve své domovské organizaci.*)

Na konferenci delegátů budou mít právo volit předsedu ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY pouze delegáti zvolení ve svých domovských organizacích.

Shrnutí návrhu:

Návrh sleduje, aby byla zohledněna velikost členské základny pro zastoupení na konferenci. Odborové organizace s větším počtem členů budou mít větší váhu.

Na druhou stranu nebude nikdo favorizován, dojde k posílení prvků demokratického rozhodování.

Srovnání s aktuálním stavem

Doposud Konferenci PVOOCS tvoří delegáti z hlasem rozhodujícím tak, že každá organizace může vyslat 2 své zástupce, takže celkem 2x19, tj. 38 delegátů vzešlých z členských organizací. Dalšími delegáty s hlasem rozhodujícím jsou všichni členové předsednictva PVOOCS, tj. dalších 9. Konferenci tedy tvoří až 47 delegátů.

Členové předsednictva PVOOCS jsou v tomto systému favorizováni a současně tak mohou být zvýhodněni i jejich členské organizace, které tak mají v reálu více hlasů než ostatní.

Nelze než konstatovat, že tento klíč popírá demokratické principy z hlediska rovnosti postavení členských organizací a nijak nezohledňuje jejich „zásluhovost“ v budování a pečování o členskou základnu.

Obecně také privilegované postavení členů předsednictva PVOOCS na zasedáních PVOOCS a na Konferenci PVOOCS vytváří nebezpečí vzniku a vlivu oligarchické struktury, kdy předsednictvo PVOOCS a s podporou hlasu z menšiny členských organizací má sílu kdykoli přehlasovat (zvrátit) jakoukoli vůli většiny.

Už jenom možnost něčeho takového nesevďčí o tom, že systém je správně nastaven.

Další formáty orgánů ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY

Shromáždění předsedů

Jednalo by se de facto o rozšířené zasedání RKV za účasti předsedů všech členským odborových organizací.

Shromáždění předsedů by představovalo formát, který umožní přímé setkání zástupců všech členských odborových organizací a vedení široké diskuse k řešeným problémům.

Shromáždění předsedů by bylo pro RKV orgánem poradním a jeho výstupy by byly pro RKV sice jen doporučující, ale RKV by je musel ve svém rozhodování zohlednit.

Shromáždění předsedů by mělo iniciativu pro vytváření pracovních orgánů k řešení konkrétních témat.

Shromáždění předsedů by mělo mimo jiné také kontrolní funkci vůči RKV a bylo by oprávněno svolat mimořádnou Konferenci ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY.

Hlavní argumenty pro navrhované změny

Potřeba přizpůsobit se změněné situaci v Celní správě ČR, tzn. vytvořit regionální odborovou strukturu, která bude korespondovat s novým organizačním uspořádáním CS.

Potřeba dát reálnou možnost všem odborovým organizacím působícím na místní či regionální úrovni (resp. v rámci daného organizačního celku CS) podílet se společných řešeních; je na odpovědnosti odborových organizací v daném regionu, koho si zvolí jako svého zástupce do RKV.

Potřeba, aby členové společného RKV měli užší propojení s členskou základnou; každý člen bude zastupovat svůj region (organizační celek) a bude tedy přímo odpovědný členské základně v regionu, která si jako svého zástupce zvolila.

Předseda ODBORŮ CELNÍ SPRÁVY je volen jako lídr, a to všemi odborovými organizacemi, nicméně jeho postavení v RKV je „první mezi rovnými“.

Na formulaci dalších tezí nového Statutu RKV25+ se pracuje, resp. přemýšlí.

